

AKADEMIKERPENSION

AKADEMIKERPENSION

Svar på åbent brev

Att: GAIA, FLOR, Saga, Lærlinge for Bæredygtighed samt Radikal Ungdom, Socialistisk Folkepartis Ungdom, Venstres Ungdom, Konservativ Ungdom, Danmarks Socialdemokratiske Ungdom, Unge Moderater, Rød-Grøn Ungdom, Socialistisk Ungdomsfront, Kristendemokratisk Ungdom samt Alternativets Unge – i samarbejde med AnsvarligFremtid

Tak for jeres vigtige spørgsmål og jeres store engagement i, hvordan vi som pensionskasse bidrager til at mindske klimakrisen og beskytte jeres pensionsopsparing på lang sigt. Vi forvalter jeres opsparing, og det forpligter. Derfor deler vi jeres bekymring for, hvordan klimaforandringerne kan påvirke både samfundet og jeres fremtidige pension.

Vi er enige i, at klimaforandringerne udgør en systemisk risiko, som ikke kan håndteres alene med traditionel risikospredning. Det er derfor en central del af vores investeringsstrategi at begrænse disse risici og samtidig bidrage aktivt til den nødvendige grønne omstilling.

Vi anerkender ønsket om, at vi bliver tydeligere omkring, hvordan vi bruger vores politiske indflydelse til at mindske klimarisici. AkademikerPension er allerede aktive i flere internationale netværk, der arbejder for en ambitiøs klimapolitik. Vi deltager for eksempel i Net Zero Asset Owner Alliance, Climate Action 100+ og IIGCCTeamet for ansvarlige investeringer har blandt andet været i foretræde for Erhvervsudvalget på Christiansborg i forbindelse med forberedelserne til OMNIBUS afstemningen den 13. november 2025 for at sende klare signaler til regeringen om behovet for øget klimaambition og stabile rammer for grønne investeringer. Vi deltager også i politisk dialog uden for Danmark. Eksempelvis har vi mødt både den svenske og den ungarske regering forud for afstemningen om OMNIBUS.

Derudover er vi medunderskrivere på et brev til Europa-Parlamentets attachéer i Bruxelles^[1] og Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis^[2], som netop opfordrer til, at landenes klimamål og lovgivning følger 1,5 graders målsætningen. Vores ambition er at arbejde videre med at gøre vores strategi for dette mere synlig og systematisk for jer som medlemmer. Vi stiller ligeledes op på konferencer og deltager i rundbordssamtaler om behovet for et nationalt initiativ for grøn økonomi herunder økonomi indenfor de planetære grænser.

Vi er bevidste om, at disse initiativer ikke i sig selv ændrer politiske beslutninger, og at det politiske landskab er komplekst og kræver et omfattende arbejde for at få reel indflydelse. Men vi mener, at den mest meningsfulde påvirkning, vi som investorer kan udøve, er at bruge vores kapital og vores stemme aktivt gennem ansvarlige investeringer, dialog med virksomheder, politiske organisationer og samarbejde med andre investorer.

1

https://borsen.dk/nyheder/opinion/klimaet-har-brug-for-stabile-klare-og-ambitiose-regler?b_source=baeredygtig&b_medium=row_1&b_campaign=list_1

2

https://www.unepfi.org/wordpress/wp-content/uploads/2024/09/FINAL-2024-Global-Investor-Statement_17-Sep-2024.pdf

Vi deler også ønsket om større åbenhed omkring klimarisici. Hvert år offentliggør vi både en klimarapport med data om klimaaftryk, klimascenarieanalyse og klimamål samt en ansvarlighedsrapport, der beskriver vores aktive ejerskab på klimaområdet. Rapporterne kan findes her: <https://akademikerpension.dk/publikationer-og-rapporter/>

Vi bruger både interne vurderinger og analyser fra eksterne dataleverandører, men vi forholder os kritisk til resultaterne og er i løbende dialog med leverandørerne om at forbedre kvalitet og realisme. Det gælder særligt vurderinger af systemiske effekter ved for eksempel tre graders opvarmning, som vi ikke mener bliver tilstrækkeligt fanget i nuværende modeller.

Vi anerkender desuden, at der kan opstå et spændingsfelt mellem kortsigtede og langsigtede hensyn og dermed også mellem generationer. Det er ikke altid en let balance, men vi har valgt at tage de langsigtede klimarisici alvorligt. Derfor har foretaget det formentlig mest konsekvente frasalg af fossile selskaber (herunder både kul, tjæresand, olie og gas) blandt danske pensionsselskaber.

Netop frasalget af fossile selskaber afspejler vores standpunkt af både den klimamæssige og den finansielle risiko nemlig at vi ikke fastholder investeringer i en sektor, der ikke er forenelig med en bæredygtig fremtid.

Det er en beslutning, der først og fremmest beskytter jer som yngre medlemmer mod langsigtede risici som stranded assets og uforudsete økonomiske chok. Vi oplever heldigvis stor opbakning til denne tilgang på tværs af aldersgrupper, men vi vil gerne styrke dialogen yderligere. Derfor afholder vi medlemswebinarer om ansvarlige investeringer, hvor vi håber, at både unge og ældre vil deltage.

I har efterspurgt tre konkrete skridt: En tydelig strategi for grøn lobbyisme, større transparens om klimarisici og bedre inddragelse af unge medlemmer i vores langsigtede strategi. Vi lytter og vil tage jeres opfordringer med ind i det videre arbejde.

Vi vil præcisere, hvordan vi allerede arbejder på disse områder:

Grøn lobbyisme & modarbejdelse af “sort” lobbyisme.

Vi har som eksempel engageret os intensivt i dialog med Toyota siden marts 2021, Toyota forpligtede sig dengang til at gennemgå sin lobbypraksis. Senere fremsatte vi en aktionærforslag i 2024, hvor Toyota blev opfordret til at forbedre sin rapportering om klima-relateret lobbyisme både direkte og gennem brancheorganisationer, og hvordan disse aktiviteter stemmer overens med målene i Paris-aftalen.

Større transparens om klimarisici

Vores engagement med Toyota viser, at vi ikke kun fokuserer på investeringsbeslutninger, men også ønsker at synliggøre, hvordan virksomheders lobbyisme og politiske påvirkning kan udgøre en klimarisiko for både selskaberne og os som investorer. For eksempel har vi stillet konkrete spørgsmål til Toyota om, hvordan deres offentlige udtalelser og lobbyaktiviteter stemmer overens med målene om maksimum 1,5 °C stigning.

Bedre inddragelse af unge medlemmer i vores langsigtede strategi

Vi erkender, at den langsigtede strategi især er væsentlig for de yngre medlemmer, som har hele deres opsparing foran sig. Vi vil derfor styrke indsatsen for at give unge medlemmer en stemme i vores arbejde med bæredygtighed, klima og ansvarlige investeringer og sikre, at vores strategiske mål og processer kommunikeres klart og gennemsigtigt til hele medlemsgruppen.

Vi har i 2025 gennemført en stor medlemsundersøgelse, som har sat to streger under, at vores medlemmer over en bred kam ønsker, at vi fortsat skal have stor fokus på ansvarlige investeringer. Vi er stadig i gang med at analysere undersøgelsen, så vi kan lægge en strategi, der både flugter med myndighedernes (og medlemmernes) krav om et højt fokus på afkast, men også medlemmernes stærke ønske om, at afkast og ansvarlighed skal gå hånd i hånd.

Samtidig vil vi opfordre jer, der er medlemmer af pensionskassen, til at tage aktiv del i vores medlemsdemokrati, da det er en mulighed for at opnå direkte indflydelse på vores retning.

Vi vil fortsætte vores arbejde for at beskytte jeres opsparing og fremtidige pensioner, ikke kun mod traditionelle finansielle risici, men også mod de systemiske klimarisici, som truer både økonomisk stabilitet og samfundsmæssig bæredygtighed. Det er en udfordring, vi tager alvorligt og som vi kun kan løse sammen.

Tak for at I holder os til ilden. Vi vil meget invitere jer til et møde, hvor vi kan præsentere jer for de samlede aktiviteter og det arbejde, vi allerede gør og samtidig drøfte, hvordan vi kan styrke indsatsen yderligere.

Med venlig hilsen

Jens Munch Holst
Administrerende direktør
AkademikerPension

[1]

https://borsen.dk/nyheder/opinion/klimaet-har-brug-for-stabile-klare-og-ambitiose-regler?b_source=baeredygtig&b_medium=row_1&b_campaign=list_1

[2]

https://www.unepfi.org/wordpress/wp-content/uploads/2024/09/FINAL-2024-Global-Investor-Statement_17-Sep-2024.pdf

AP PENSION

AP PENSION

Tak for jeres åbne brev og for at dele jeres bekymringer og opfordringer til AP Pension. Vi anerkender den alvor, I beskriver og som et selskab med fokus på ansvarlighed og bæredygtighed er vi i AP Pension opmærksomme på, at klimaforandringer og tab af biodiversitet, kan påvirke både mennesker, miljø, samfund og langsigtede investeringsafkast negativt. Af den grund er det en af vores centrale opgaver at mitigere negative indvirkninger fra vores investeringer.

AP Pension har en klar politik for ansvarlighed og bæredygtighed på investeringsområdet, som sikrer, at vi:

- tager hensyn til bæredygtighedsfaktorer, som omfatter de negative indvirkninger fra AP Pensions investeringer på miljø-, sociale- og ledelsesmæssige forhold
- tager hensyn til bæredygtighedsrisici, som indebærer risici relateret til miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold, og som kan påvirke værdien af investeringen negativt,
- fremmer bæredygtig udvikling og værdiskabelse i de selskaber vi investerer i.

AP Pension har desuden en særskilt politik for integration af bæredygtighedsrisici, der beskriver hvordan vi skal vurdere, hvordan og i hvilken grad eksterne faktorer, herunder klimaforandringer, kan have væsentlige økonomiske indvirkninger på det forventede afkast af investeringerne samt en politik for aktivt ejerskab, der beskriver de tiltag, AP Pension iværksætter, hvis der opdages negative indvirkninger på ESG-faktorer eller bæredygtighedsrisici i investeringsporteføljen.

I kan læse mere om vores politikker her:

<https://appension.dk/om-ap-pension/ap-pension/politikker>

Med dette som baggrund, vil vi gerne adressere jeres opfordringer.

AP Pensions politiske indflydelse til, via grøn lobbyisme, at arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne.

Vi anerkender behovet for at reducere systemiske klimarisici, da de truer både samfundet og langsigtede investeringsafkast. Derfor arbejder AP Pension for at påvirke rammevilkår og regulering gennem medlemskaber af globale initiativer, der giver os en platform til at fremme ambitiøs klimapolitik og styrke investorers stemme i den offentlige debat. Gennem disse medlemskaber arbejder vi for at etablere fælles standarder, øge transparens og engagere virksomheder til at implementere klimamål og handlingsplaner.

AP Pension er medlem af:

- Paris Aligned Investment Initiative (PAii)
- Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC)
- Climate Action 100+
- UN PRI
- Nature Action 100

Som ansvarlig investor udøver vi desuden aktivt ejerskab gennem dialog og stemmeafgivning på generalforsamlinger, enten direkte eller via vores eksterne samarbejdspartner og rådgiver EOS at Federated Hermes Limited (EOS). AP Pension har derfor også i indeværende år udøvet sin stemmeret på alle relevante generalforsamlinger, hvor der har været forslag vedrørende miljømæssige forhold. AP Pension mener, at dialog er det mest effektive redskab til at fremme ansvarlig adfærd samtidig med at sikre det bedst mulige langsigtede afkast af de investerede pensionsmidler. Gennem EOS har vi bidraget til en række væsentlige klimarelaterede engagementer, der har skabt konkrete resultater.

I vores dialoger via EOS opfordrer vi selskaber til at:

- tilpasse sig Parisaftalen, sigte mod netto-nul udledninger inden 2050 og opbygge modstandsdygtighed over for klimarisici.
- udnytte finansielle muligheder og reducere risici fra energiomstillingen for at styrke langsigtet værdi.
- opbygge operationel og forsyningsmæssig modstandsdygtighed over for fysiske klimarisici.
- etablere stærk governance og gennemsigtig rapportering for at håndtere klimarisici og muligheder.

Disse prioriteter er en del af en bredere indsats, der kombinerer systemiske dialoger og politisk interessevaretagelse. Dette omfatter dialog med regeringer, tilsynsmyndigheder og hele værdikæder for at adressere systemiske klimarisici.

Styrke åbenhed om klimarisici og langsigtet afkast

Vi er meget bevidste om, at klimarisici kan true det langsigtede afkast og dermed vilkårene for fremtidens pensionsordninger. Derfor indgår klimarisici systematisk i vores investeringsstrategi og langsigtede afkastberegninger. Vores seneste analyse (ORSA 2024) viser, at porteføljen er robust i både et 1,5 grader- og et 3 grader-scenarie frem til 2100. AP Pension har identificeret både fysisk risiko og transitionsrisiko og vi har inddraget disse forhold som en del af vores dobbelte væsentlighedsanalyse. Til vurderingen anvender vi metoder fra Network for Greening the Financial System (NGFS) og Remind-modellen, som kvantificerer den finansielle påvirkning af klimarisici. Analysen omfatter geografiske risici, CO₂-udledninger og potentielle risici for strandede aktiver. I kan læse mere om klimarisici i bæredygtighedsrapporten for 2024 her:

<https://viden.appension.dk/rapporter/aarsrapporter/csrd-2024/>

Vi arbejder aktivt på at mitigere AP Pensions negative indvirkninger på klima og de risici som klimaforandringerne har for det langsigtede afkast. AP Pensions klimaarbejde tager afsæt i Parisaftalen, og vi har forpligtet os til en CO₂-neutral portefølje senest i 2050 som en del af Paris Aligned Investment Initiative (PAii). For at nå dette mål har vi vedtaget en omfattende klimastrategi, der integrerer klimaindsatser på tværs af aktivklasser og investeringsprocesser.

Vores klimastrategi omfatter konkrete CO₂-reduktionsmål for aktier, virksomhedsobligationer og ejendomme samt mål for grønne investeringer. Ved nye investeringer foretages en screening ud fra forskellige ESG-indikatorer, samt en overordnet vurdering af, om selskaber lever op til AP Pensions forpligtigelse til Parisaftalens mål. Ved nye eksterne forvaltere vurderer vi som del af due diligence-processen om forvalterens investeringstilgang er forenelig med AP Pensions ambitioner. Vi monitorerer eksisterende selskaber løbende og sætter dem med dårligst klimaindsats under skærpet overvågning. Eksklusion anvendes kun som sidste udvej, hvis dialog og engagement ikke fører til tilstrækkelig forbedring.

AP Pension's eksklusionskriterier på klima er:

- Selskaber, hvor en andel på fem pct. eller mere af omsætningen er relateret til udvinding af termisk kul, eller hvor selskabet har ekspansionsplaner
- Selskaber, hvor en andel på 25 pct. eller mere af omsætningen er relateret til energiproduktion med termisk kul, eller hvor selskabet har ekspansionsplaner
- Selskaber, hvor en andel på fem pct. eller mere af omsætningen er relateret til udvinding af tjæresand
- Selskaber, hvor en andel på 20 pct. eller mere af omsætningen er relateret til olie og gas upstream-aktiviteter*
- *Upstream-aktiviteter omfatter efterforskning, boring og udvinding af olie og gas I kan læse mere om vores klimastrategi her:

<https://appension.dk/om-ap-pension/investering/klima/klimastrategi>

AP Pension arbejder endvidere på at tilslutte sig Science Based Targets initiative (SBTi) for at få godkendt ambitiøse klimamål. Initiativet skal sikre, at vores CO₂-reduktioner følger videnskabeligt baserede metoder og understøtter den grønne omstilling. Vi arbejder aktuelt på at få godkendt vores commitment. Denne proces understøtter transparens og troværdighed i vores arbejde mod klimaforandringer- og risici.

Som ansvarlig investor arbejder vi også målrettet med biodiversitet, fordi vi anerkender, at verden står i en biodiversitetskrise, og at tab af biodiversitet udgør en væsentlig risiko for både samfund og langsigtede investeringsafkast. Som investor ser vi det derfor som vores opgave at bidrage til at afbøde negative indvirkninger relateret til biodiversitet.

Vores arbejde er baseret på anbefalinger fra IPBES (The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services), som definerer, hvilke områder, der har de største negative indvirkninger på natur og biodiversitet. Et centralt område er afskovning, som både truer økosystemer og bidrager til klimaforandringer. Vi gennemfører derfor screeninger af vores noterede investeringer for både at afdække eksponering mod afskovningsrelaterede risici og monitorere vores negative indvirkninger. Vores primære indsats er at identificere de største negative indvirkninger med henblik på at udøve aktivt ejerskab over for selskaber, der er involveret i afskovning. Dialogen fokuserer på, hvordan selskaberne kan reducere eller helt undgå aktiviteter, der medfører afskovning.

Vi arbejder aktivt på at styrke integrationen af natur- og biodiversitetshensyn i vores

investeringsprocesser yderligere og vi ønsker også at øge andelen af investeringer med et positivt biodiversitetsfokus.

Styrke inddragelse af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi

Vi inddrager løbende vores medlemmers synspunkter gennem undersøgelser, digitale feedbackkanaler og dialog i relevante fora. Disse input bruges aktivt til at justere vores produkter og prioriteter, så de afspejler medlemmers behov og forventninger. AP Pension ser dialogen som en vigtig del af arbejdet med at sikre ansvarlige investeringer og langsigtet værdi.

Vi vil fortsat arbejde for at styrke vores indsats inden for klima, biodiversitet og transparens og vi håber, at vores besvarelse giver et klart billede af, at vi investerer betydelige ressourcer i at forstå og håndtere disse områder.

Pernille Jessen
Investeringsdirektør

ATP

ATP

Kære alle

Tak for jeres henvendelse og for at dele jeres synspunkter om, hvordan store investorer som ATP kan bidrage til den grønne omstilling. Vi anerkender, at klimaforandringerne er en væsentlig global udfordring, som også har betydning for de finansielle markeder og for vores arbejde som investor.

ATP har som hovedopgave at sikre stabile og langsigtede pensioner til danskerne. Det indebærer, at vi tager hensyn til de risici - herunder de klimarelaterede - der kan påvirke vores investeringer på lang sigt. Vores tilgang er at integrere hensynet til klima og bæredygtighed i vores investeringsbeslutninger og at arbejde systematisk med ansvarlige investeringer inden for de rammer, ATP Loven fastlægger.

I jeres brev kommer I med tre konkrete opfordringer, som vi gerne besvarer:

1. Offentliggørelse af strategi for brug af politisk indflydelse og grøn lobbyisme:

ATP er sat i verden for at sikre danske pensionister de bedst mulige pensioner. Som offentlig og selvejende institution er vi derfor ikke sat i verden til at fremme politiske dagsordener. Vi arbejder derimod gennem vores investeringer og partnerskaber for at understøtte bæredygtige løsninger og for at påvirke virksomheder i en ansvarlig retning. Vores arbejde med klima og samfundsansvar er beskrevet på vores hjemmeside (<https://www.atp.dk/ansvarlige-investeringer>).

2. Styrke åbenheden om, hvordan klimakrisen truer det langsigtede afkast og vilkårene for fremtidens pensionsordning

ATP anerkender, at klimarisici kan udgøre en væsentlig trussel mod det langsigtede afkast. Derfor arbejder vi løbende på at udvikle og forbedre metoder og modeller til at måle og kvantificere både risici forbundet med omkostninger ved den grønne omstilling (transitionsrisici) og risici forbundet med klimaforandrings fysiske konsekvenser, eksempelvis stormflodsskader på ejendomme og infrastruktur (fysiske risici).

Vores tilgang bygger på anerkendte scenarier fra myndigheder, centralbanker og klimaeksperter. Analyserne er fleksible og opdateres løbende, efterhånden som området udvikler sig. Analyserne viser, at transitionsrisici og fysiske risici påvirker aktivklasser og tidshorisonter forskelligt, og at der er betydelig usikkerhed og følsomhed over for modelvalg og antagelser.

Klimarisici indgår allerede eksplicit i det daglige investeringsarbejde - både gennem aktivt ejerskab og forbedret emissionsrapportering. For danske ejendomme og infrastruktur kortlægger og håndterer vi risici fra stormflod og andre klimarelaterede hændelser, og ved nye illikvide investeringer indgår klimarisici som en integreret del af den samlede vurdering.

Vi offentliggør løbende materiale om vores strategier, risikostyring og analyser, og vi arbejder fortsat på at gøre vores rapportering mere tilgængelig - inden for rammer, hvor vi også skal beskytte såvel medlemmernes interesser som markedsfølsomme oplysninger.

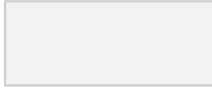
3. Inddragelse af yngre medlemmers synspunkter

ATP forvalter midler for ca. 5,7 millioner danskere og fungerer som en ordning med ens rammer for alle medlemmer. Vi tilstræber en høj grad af åbenhed og dialog, og vi lader os gerne inspirere af nye perspektiver og initiativer, der kan styrke vores arbejde. Jeres engagement og idéer er derfor værdifulde input til vores løbende udvikling.

Vi sætter stor pris på, at I har rakt ud og engagerer jer i, hvordan store investorer som ATP kan bidrage til en bæredygtig fremtid. Hvis I har yderligere spørgsmål eller ønsker at uddybe jeres synspunkter, er I meget velkomne til at række ud.

Venlig hilsen

Jørgen Rudbeck - JORU (Han/ham/hans)



Pressechef · Koncernkommunikation & Analyse

Direkte nummer +4540108198 · Mobil +4540108198

E-mail joru@atp.dk

DANICA PENSION

DANICA PENSION

Kære AnsvarligFremtid og underskrivere af det åbne brev

Først og fremmest tak for jeres interesse for, hvordan vi som pensionssektor spiller en vigtig rolle i at investere i klima og den grønne omstilling.

Vi ønsker og arbejder hver dag for at bidrage til at skabe en fremtid, som er tryk og meningsfuld at spare op til. Som pensionssektor skal vi tænke langsigtet og sikre, at også ungdommen i dag kan se frem til en god pensionsordning.

Her spiller vores villighed til at investere i vores klima en nøglerolle. Og heldigvis er det ikke to modstridende hensyn at sikre et godt, ansvarligt afkast og passe på vores klima og miljø. Det er tværtimod to ting, der går hånd i hånd.

Vi har i Danica sat et ambitiøst mål med co2-neutrale investeringer senest i 2050 i tråd med Parisaftalen. Det gør, at vi er i fuld gang med at investere 100 milliarder i grøn omstilling, hvor vi senest har investeret i en dansk, grøn statsobligation, der bl.a. skal finansiere omstillingen af energisystemet og naturgenopretning i Danmark.

Vi tror på virksomheder, der indtænker klima i deres forretning – og omvendt tror vi ikke på virksomheder, der ikke læner sig nok ind i den grønne omstilling.

Det har bl.a. medført at vi har ekskluderet over 1.700 virksomheder inden for fossilområdet, som vi ikke mener har gode nok omstillingsplaner – og er dermed ikke gode investeringer. Hverken for vores kunders afkast eller for klimaet.

De tiltag har blandt andet medført, at co2-aftrykket fra kundernes investeringer er halveret de seneste fem år – og det uden at gå på kompromis med afkast.

En vigtig del af vores arbejde består netop i at fortælle omverdenen om, hvorfor vi investerer, som vi gør. I årsrapporten viser vi eksempelvis de investeringsmæssige tiltag inden for klimaområdet, og i starten af det nye år vil vi udgive en rapport, der viser, hvordan vi arbejder med at sikre, at vores ambitiøse klimamål opnås.

Men jeg vil også gerne anerkende, at pension og klima er komplicerede størrelser, og det kræver en stærk risikostyring, så investeringerne placeres rigtigt og minimerer risikoen for, at klimaforandringerne får værdien af pensionsinvesteringerne til at falde. Men som branche kan vi blive endnu bedre til at fortælle om, hvordan vi håndterer klimaforandringerne påvirkning på investeringerne. Det skal vi hele tiden øve os på at blive bedre til. Og derfor vil jeg gerne takke for den mulighed, som I giver for at løfte en vigtig dagsorden.

Til slut vil jeg gerne adressere delen om at få involveret de unge, som er en særskilt vigtig pointe.

800.000 danskere i alle aldre har betroet os til at forvalte deres pensionsinvesteringer og gøre det på linje med deres ønsker til fx bæredygtighed og grøn omstilling. Det ansvar er vi meget ydmyge over for og tager meget seriøst. Derfor er vi i løbende dialog med kunder på

tværs af generationer for at få deres input til, hvordan vi i Danica kan investere i vores fælles fremtid og balancere det med stærke afkast.

Jeg er særlig glad for at opleve, at unge i stigende grad går op i deres pension, og at deres pensionsinvesteringer har en stor betydning for samfundet.

Derfor vil jeg afslutningsvis også takke igen for at løfte denne vigtige dagsorden.

Med venlig hilsen

Mads Kaagaard

CEO, Danica

INDUSTRIENS PENSION

INDUSTRIENS PENSION

Kære ungdomsorganisationer

Tak for jeres brev og for det stærke engagement, som I viser på vegne af både nuværende og fremtidige generationer. Vi deler jeres bekymring for de risici, som klimaforandringerne udgør – både for samfundet og for medlemmernes langsigtede opsparing. Det er et område, vi tager alvorligt – også som investor.

Som arbejdsmarkedspensionsselskab er vores rolle at give økonomisk tryghed for medlemmerne gennem hele livet. Vores rolle udspringer af et samarbejde mellem fagforbund og arbejdsgivere, hvor overenskomster sikrer, at lønmodtagere automatisk opbygger pension. På den baggrund har vi to centrale forpligtelser ift. investeringerne: at levere de højest mulige risikojusterede afkast til medlemmerne over mange årtier og at forvalte midlerne ansvarligt i en verden i hastig forandring.

Klimarisici – både i form af fysiske risici og omstillingsrisici for virksomheder – kan potentielt påvirke afkastet af investeringerne, og derfor er de ligesom andre typer risici en integreret del af vores investeringsstrategi, risikostyring og arbejde med ansvarlige investeringer.

Vi byder jeres opfordringer velkomne, og vi er enige i, at pensionssektoren kan spille en rolle i omstillingen. Vores mandat adskiller sig imidlertid fra politiske beslutningstageres. Vi er ikke en direkte politisk aktør, og det er i sidste ende politikerne, der fastsætter rammen for klima- og energipolitikken. Vores virkemidler ligger derfor inden for rammerne af investeringer, aktivt ejerskab, risikostyring og samarbejde med andre aktører i markedet.

I Industriens Pension forvalter vi godt 260 mia. kr., der er investeret på tværs af sektorer og lande over hele verden. Netop denne brede internationale portefølje gør det muligt for os at understøtte den globale omstilling gennem investeringerne, og klimaudfordringerne er i den grad globale. Så det er på det globale plan, at vi som pensionsvirksomhed og institutionel investor har en rolle og et ansvar i at understøtte omstillingen. Det gælder eksempelvis, når vi investerer i vedvarende energi i udviklingslande, hvor afhængigheden af fossile brændstoffer fortsat er betydelig. Her kan vores kapital gøre en reel forskel. Det er især den globale rækkevidde af vores investeringer, der gør det muligt at skabe positiv forandring – både for klimaet og for medlemmerne.

Om jeres tre forslag:

Om politisk indflydelse og understøttelse af omstillingen generelt

Vi er aktive ejere og forsøger gennem forskellige værktøjer at påvirke de virksomheder, som vi er investeret i, til at tage hensyn til klimaforandringer i deres forretningsaktiviteter og til at få langsigtede strategier, der lever op til målsætningerne i Paris-aftalen. Det gør vi både via dialoger om klimaforhold med et stort antal virksomheder hvert år og via afstemninger på generalforsamlinger, hvor vi jævnligt stemmer for forslag om skærpede klimaplaner.

Omstillingen til et klimaneutralt samfund går desværre ikke så hurtigt, som vi kunne ønske os. Selv om mange selskaber har viljen til at reducere deres CO₂-udledninger, påvirkes tempoet af de politiske og regulatoriske rammer. Investeringer i nye teknologier og omstilling af forretningsmodeller kræver stabile og langsigtede regulatoriske rammer for klimaomstilling og markedsudvikling. Derfor søger vi også i nogle tilfælde – sammen med samarbejdspartnere og internationale investorkoalitioner at påvirke de nationale rammevilkår, reguleringer og incitamenter i de lande, som vi er investeret i. Det omfatter også dialog med virksomheder om, hvordan deres egne lobby-aktiviteter understøtter Paris-aftalen og omstillingen af deres forretningsmodeller.

Dette arbejde er ikke blevet lettere de seneste år, hvor vi desværre ser, at dele af verden slækker på ambitionerne på klimaområdet. Særligt i det nuværende politiske og regulatoriske miljø i USA er arbejdet for at styrke den grønne omstilling via regulatoriske rammer blevet langt mere vanskeligt. Ikke desto mindre bliver vi ved med at forsøge at påvirke både virksomheder og i nogle tilfælde også nationale rammevilkår i en mere ambitiøs retning.

Vurdering af klimarisici

Vi er enige i, at transparens er vigtigt. Vi fortæller løbende om, hvordan vi arbejder med klimarisici. Det er samtidig væsentligt at understrege, at modellerne for opgørelse af klimarisici fortsat er forbundet med betydelig usikkerhed, og at vi løbende - i samarbejde med vores eksterne dataleverandør - arbejder målrettet på at forbedre og videreudvikle metoderne til at opgøre de forskellige klimarelaterede risici.

Det er en stor udfordring præcist at kvantificere disse risici, da fremtidens klimaudvikling er usikker og uden historisk fortilfælde. Derfor arbejder vi med flere forskellige klimascenarier og temperaturstigninger, der bygger på antagelser om fremtidig politik, teknologi og økonomi. Vi bruger resultaterne til at få en indikation af klimarisikoen, både for specifikke investeringer og for hele porteføljen.

Inddragelse af medlemmer

Vi er glade for jeres engagement og for ønsket om større dialog, for vi er enige i, at hensynet til alle medlemmer, også de yngre medlemmer er vigtigt.

Udover direkte henvendelser til Industriens Pension får vi løbende værdifulde input fra medlemmer herunder yngre medlemmer via vores bagland i fagbevægelsen. I fagforbundene bag Industriens Pension har medlemmerne løbende dialog om deres arbejdsmarkedspension, hvor også betragtninger og forslag om klimaforhold og investeringer drøftes. Disse input tager fagforbundene og dermed bestyrelsen i Industriens Pension meget alvorligt. Vi tror på, at en stærk pensionssektor - og særligt stærke arbejdsmarkedspensioner oprettet af arbejdsmarkedets parter - bygger på et aktivt medlemsengagement.

Som et led i at styrke medlemmernes mulighed for selv at påvirke retningen arbejder vi desuden på at etablere en ny investeringsprofil med endnu mere fokus på klimaforhold, som medlemmer aktivt kan vælge til. Formålet er at give mulighed for at investere endnu mere målrettet klimavenligt end vores allerede ambitiøse samlede investeringsstrategi. En sådan pulje vil give medlemmerne mulighed for at "stemme med fødderne" og tilvælge en

investeringsprofil, hvor klima og grøn omstilling vægter endnu tungere uden at gå på kompromis med kravet om det højest mulige risikojusterede afkast.

Tak for jeres henvendelse og for at holde os – og alle andre – skarpe på den opgave, vi står overfor. Klimaudfordringerne er en fælles udfordring, og jeres brev bidrager til en vigtig dialog

om, hvordan vi sikrer både ansvarlige investeringer, stabile pensioner og et samfund, der også i fremtiden er trygt at leve i.

Vi vil fortsætte arbejdet med at håndtere klimarisici, udnytte vores indflydelse ansvarligt og sikre gennemsigtighed, og vi ser frem til den fortsatte dialog om vejen frem.

Venlig hilsen

Laila Mortensen

Adm. direktør, Industriens Pension

LÆGERNES PENSION

LÆGERNES PENSION

Svar på åbent brev om klimaforandringernes betydning for fremtidens pensionister

Kære alle i Ungeklimarådet, Den Grønne Ungdomsbevægelse, AnsvarligFremtid m.fl.,

Tak for jeres henvendelse og for den indsats, I lægger i at sætte klimahandling på dagsordenen.

Vi deler jeres udgangspunkt: Klimaforandringerne er en alvorlig og global udfordring, der vil påvirke samfund, økonomier og investorer i årtier frem. Det gælder både bekæmpelse af fremtidige klimaforandringer via en ambitiøs klimapolitik, og håndtering af de klimaforandringer, som kommer, selv hvis det lykkes at reducere de globale udledninger.

Som ansvarlig langsigtet investor er vi optaget af netop de spørgsmål, som I rejser: Hvordan beskytter vi medlemmernes opsparing bedst muligt i en verden præget af klimarisici, og hvordan sikrer vi, at vores tilgang er gennemsigtig og i tråd med medlemmernes værdier?

Nedenfor giver vi et samlet svar på jeres tre opfordringer.

Lægernes Pensions arbejde med klimarisici

Lægernes Pension betragter klimaforandringer og den grønne omstilling ("klimarisici") som en væsentlig finansiel risiko for vores investeringer. Det fremgår af vores bæredygtighedspolitik og er grundlaget for de initiativer, vi har taget for at adressere klimarisici og bidrage til den grønne omstilling, som bl.a. omfatter:

- Medlemskab af internationale investorinitiativer på klimaområdet.
- Forpligtelser til at opnå CO2-neutrale investeringer inden 2050.
- I mål med første CO2-reduktionsmål for perioden 2019-2024.
- Nye 2030-reduktionsmål omfatter en større del af investeringernes CO2-aftryk.
- Målsætning om at øge grønne investeringer til 15 pct. af porteføljen i 2030.
- Årlig risikovurdering af investeringers eksponering til klimarisici.
- Indregning af klimarisici ved udvælgelse af nye kapitalforvaltere.
- Eksklusion af selskaber involveret i kul, olie og gas.
- Fravalg af oliestater og andre lande med stor afhængighed af fossil energi.
- Aktivt ejerskab målrettet de største bidragsydere til porteføljens CO2-aftryk.

Strategi for grøn lobbyisme

Vi forstår ønsket om, at investorer bidrager aktivt til at fremme en ambitiøs klimapolitik nationalt og internationalt.

Vores tilslutning til investorinitiativer som Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) og FN-initiativet Net-Zero Asset Owner Alliance afspejler netop dette ønske. En ambitiøs klimapolitik er i vores interesse som global investor.

Når det gælder egentlig politisk lobbyisme, er der dog flere hensyn, vi må balancere.

For Lægernes Pension er det afgørende, at vores aktiviteter altid tager udgangspunkt i vores kerneopgave og lovfæstede pligt til som pensionskasse; at forvalte medlemmernes opsparing forsvarligt og dermed bidrage til at skabe økonomisk tryghed i arbejdsliv og pensionisttilværelse for lægerne og deres familier.

Der er flere forhold, som efter vores opfattelse taler imod at fastlægge en lobbypolitik:

- **Begrænset gennemslagskraft:** Lægernes Pension er en mellemstor dansk pensionskasse, men en lille investor i globalt perspektiv. Vi har derfor ikke ressourcer eller gennemslagskraft til alene at kunne påvirke den internationale klimapolitik i et omfang, som kommer til at have betydning for grøn omstilling og klimaforandringer. Det er den ærlige version.
- **Kollektiv handling igennem investorinitiativer:** I stedet går vi sammen med andre investorer i internationale alliancer. Igennem internationale investoralliancer har vi bedre mulighed for at påvirke klimapolitikken og den finansielle sektors rolle heri. Her er vores indflydelse større end hvis vi handler alene – og vi kan sætte dagsordenen når det gælder adgang til bedre klimadata, mere robust klimalovgivning, højere krav til virksomheder, og hvordan vi som investor bedst bidrager til at løse klimaudfordringerne.
- **Fokus på kerneopgaven:** Vores mål om at reducere klimarisici i vores investeringer håndteres mest direkte og effektivt gennem vores investeringsarbejde og ved at forbedre risikostyringen af klimarisici - det er her, vores indsats har den største effekt for medlemmerne.
- **Pensionskasse for alle læger:** Vi er pensionskasse for alle læger og skal derfor repræsentere alle medlemmer – også når det gælder vores bidrag til den grønne omstilling. Medlemmerne har forskellige værdier og syn på, hvordan man bedst skaber klimahandling og det har vi respekt for.

Vi vurderer derfor, at vores nuværende tilgang bedst understøtter medlemmernes interesser når det gælder at reducere klimarisici og bidrage til den grønne omstilling.

Åbenhed om klimarisici og konsekvenser for det langsigtede afkast

Vi er ligesom jer optaget af hvordan klimaforandringer påvirker afkast og risiko i vores investeringer. Både når det gælder at kunne måle og styre klimarisici, og når det gælder at informere vores medlemmer om konsekvensen af klimarisici for deres investeringer.

I vores pensionsprodukters offentlige bæredygtighedsoplysninger indgår der oplysninger om hvordan investeringerne er eksponeret til klimarisici under forskellige klimascenarier.

Tallene viser, at for vores investeringer i børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer estimeres klimarisici at kunne medføre et samlet tab på op til 5 pct. af porteføljens nuværende værdi i et klimascenario med en fremtidig temperaturstigning på 1,5 grader i tråd med Paris-aftalen. Det betragter vi som en moderat risiko.

Risikoen er lidt lavere i et scenario med et højere fremtidigt temperaturniveau. Det skyldes, at klimaforandringer som følge af global opvarmning ifølge FN's klimapanel først for alvor får effekt frem mod slutningen af dette århundrede, mens omstillingen skal ske nu.

Risiciene ved klimaforandringer er derfor lavere, når vi måler dem i dag, men stiger omvendt i takt med at fremtidens klimaforandringer rykker tættere på.

Sammenligner vi vores portefølje med en investeringsstrategi, der ikke tager hensyn til klimarisici, er tabsrisikoen i sidstnævnte mere en dobbelt så høj på tværs af fremtidige temperaturscenarier. Vores klimatiltag har derfor en konkret og målbar effekt på tabsrisikoen - og reducerer dermed klimarisikoen i medlemmernes pensionsopsparing.

Når det er sagt, er målingen af klimarisici forbundet med væsentlig usikkerhed. Klimamodeller bygger på antagelser om fremtidige udledninger, politiske beslutninger, vejrfænomener og teknologisk udvikling. Resultaterne har derfor et bredt udfaldsrum. Når vi måler klimarisici i vores investeringer, er det derfor en indikator for hvordan fremtiden ser ud og ikke en præcis forudsigelse.

Tallene stammer fra vores årlige risikovurdering af klimarisici i investeringsporteføljen. Risikovurderingen er et lovkrav for pensionskasser som følger af den generelle forpligtelse til at forvaltere medlemmernes opsparing forsvarligt. Det såkaldte Prudent-Person princip.

EU skærper løbende kravene til investorers arbejde med klimarisici - fordi EU på linje med os vurderer at der er tale om en væsentlig finansiel risiko for pensionskassers investeringer.

Inddragelse af yngre medlemmers synspunkter

Vi værdsætter, at medlemmer - yngre som ældre - ønsker indsigt i og indflydelse på pensionskassens arbejde. Lægernes Pension er en medlemsejet pensionskasse, og dialogen med medlemmerne er derfor højt prioriteret. På pensionskassens årlige generalforsamlinger har alle medlemmer mulighed for at komme til orde og fremsætte forslag til behandling. Medlemsdemokratiet er baseret på én stemme per medlem og ikke omfanget af pensionsopsparingen. Det skaber grobund for, at medlemmer på tværs af alder kan udveksle holdninger til prioriteringerne i pensionskassens klimaindsats.

Tak for jeres henvendelse. Vi ser frem til fortsat dialog og til at deltage ved Klimatræf for ungeorganisationer og pensionsbranchen i januar 2026. Forinden er I naturligvis også velkommen til at læse mere på www.lpb.dk/baeredygtighed om vores arbejde med klima i investeringerne.

Venlig hilsen

Chresten Dengsøe

Administrerende direktør

LÆRERNES PENSION

LÆRERNES PENSION

Kære alle underskrivere,

Først og fremmest tak for jeres brev og vigtigst af alt jeres interesse i klimadagsordenen og det ansvar, vi har som pensionsselskab for over 160.000 lærere.

Da der er en del forskellige pensionsselskaber, som hver især vælger deres egen tilgang til de områder, I spørger ind til, vil vi kort ridse op, hvordan vi her i Lærernes Pension går til opgaven.

Som I helt rigtigt skriver i jeres brev, har vi en forpligtelse til at varetage medlemmernes bedste interesse og sørge for, at de har et ordentligt økonomisk grundlag i seniortilværelsen. Og vi mener, at rollen som langsigtet investor hænger uløseligt sammen med en ansvarlig tilgang til sin investeringsvirksomhed.

For os har det blandt andet betydet, at vores tolerance over for kul, olie, tjæresand og gas gennem årene er blevet skærpet, hvilket har resulteret i løbende frasalg af fossile virksomheder. Vi har også indgået flere aftaler med forvaltere, der investerer i virksomheder relateret til den grønne omstilling – en investeringstype som fylder en mindre del af porteføljen, men som vi har et fastlagt og offentliggjort mål om at udvide andelen af i de kommende år.

Udover at investere direkte i infrastruktur som vedvarende energianlæg, har vi de seneste år blandt andet løbende styrket integrationen af ESG-forhold i vores aftaler med de eksterne forvaltere, der laver de konkrete investeringer på vegne af os. CO₂-aftrykket for vores portefølje af børsnoterede virksomheder og danske ejendomme er samlet reduceret ganske markant med 77 pct. sammenlignet med indgangen til 2020.

Og så vil vi efter bedste evne besvare jeres konkrete spørgsmål, og vi tillader os at starte med det sidste.

3) Styrke inddragelse af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi:

Vi har et medlemsdemokrati i Lærernes Pension, hvor vi opfordrer vores medlemmer til at stille op og lade deres stemmer blive hørt, og ved det seneste valg, der fandt sted tidligere i år, var der flere yngre medlemmer end tidligere, der stillede op og blev valgt ind. Det er vi utroligt glade for, da det er vigtigt for os at få inddraget synspunkter fra så bredt et udsnit af vores medlemsskare som overhovedet muligt.

2) Styrke åbenheden om, hvordan klimakrisen truer det langsigtede afkast og vilkårene for fremtidens pensionsordning:

Vi er helt enige i, at der ligger en finansiell risiko i at holde fast i investeringer i den fossile sektor, og det er en vigtig del af grundlaget for vores løbende skærpelse af eksklusioner af netop virksomheder i den industri.

Vi har derudover lavet aftaler med forvaltere med specifikke mandater om at lave målrettede

investeringer i energieffektiviseringer, affaldshåndtering mv. og med andre om at reducere CO2- aftrykket af porteføljerne. På den måde bestræber vi os på at kombinere forpligtelsen til at skabe det bedst mulige risikojusterede afkast til vores medlemmer og investere med ansvarlighed for øje.

1) Offentliggøre en strategi for hvordan Lærernes Pension vil bruge sin politiske indflydelse til, via grøn lobbyisme, at arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne:

Vi er ikke en politisk organisation, og vi er heller ikke involveret i partipolitik. Men når det er sagt, er vi naturligvis klar over, at der som investor på vegne af vores over 160.000 medlemmer og med investeringer for næsten 190 mia. kr. følger en vis mulighed for indflydelse med henblik på at varetage vores medlemmers interesser bedst muligt.

Hvert år udarbejder vi en rapport om vores samfundsansvar, hvor vi gør os umage med at fortælle så klart og tydeligt, hvordan vi har håndteret vores ansvar som investor, og det gælder blandt andet, hvordan vores investeringer påvirker klimaet, hvilke udfordringer klimaforandringerne skaber, og hvordan vi som investor går til disse udfordringer.

Man kan samtidig læse om de ambitioner, vi har stillet op for os selv, blandt andet at vores investeringer skal have en samlet neutral udledning senest i 2050, Og som vi også skriver åbent, afhænger indfrielsen af den ambition i meget høj grad af, at der fra politisk hold skabes de rette rammer at investere efter, og at virksomhederne også laver de konkrete forandringer, så vi som investor kan målrette vores investeringer. Vi har som investor til gengæld en rolle i at lave aktivt ejerskab og i dialogen med selskaber at tilskynde til en mindre klimaskadelig aktivitet. Og i de tilfælde hvor vi må indse, at det er nyttesløst, skærer vi virksomhederne fra.

Vi er meget opmærksomme på, hvordan vi bedst muligt søger indflydelse og udnytter vores resurser, da Lærernes Pension er sat i verden for at skabe en tryk pensionsøkonomi for vores medlemmer. Derfor søger vi primært at være i kontakt med beslutningstagere i fællesskab med andre investorer, hvor vi i 2025 blandt andet har været medunderskrivere på EU Methane Emissions Regulation (MER) Investor Statement. Samtidig har vi som medlem af brancheorganisationen Forsikring & Pension et talerør i de relevante politiske diskussioner.

Vi indgår desuden i samarbejder for investorer med fælles interesser på globalt plan, som har fokus på eksempelvis at påvirke beslutningstagere og at skubbe virksomheder i retning af et lavere CO2-aftryk samt at varetage hensynet til den påvirkning af miljøet en given virksomhed måtte have.

Tak igen for at søge dialogen med os og interessen for den vigtige dagsorden.

Med venlig hilsen
Lærernes Pension

NORDEA PENSION

NORDEA PENSION

Kære AnsvarligFremtid [m.fl.](#)

Tak for jeres interesse for Nordea Pensions arbejde med klimaforandringer. Herunder finder I svar på jeres spørgsmål sammen med lidt kontekst, der afspejler vores strategi, klimamål og arbejde med aktivt ejerskab.

Vores strategi og mål

I slutningen af 2022 blev Topdanmark Livsforsikring opkøbt af Nordea Life & Pension (NLP) og blev dermed til Nordea Pension. Siden da har Nordea Pension indført de samme politikker og klimamål som Nordea Life & Pension.

Vi har påtaget os vigtige forpligtelser i forhold til bæredygtighed, som vi implementerer i vores investeringsprocesser og vores aktive ejerskab.

Vi er medstifter af FN's initiativ Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA) og har forpligtet os til at omstille vores investeringsporteføljer på tværs af alle aktivklasser til nettonul-udledning senest i 2050. Vi har også tilsluttet os FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI) og dermed forpligtet os til at integrere ESG-hensyn i vores investeringsbeslutninger og aktive ejerskab.

NLP afsluttede sin første målperiode ved udgangen af 2024. I 2024 opsatte NLP, herunder Nordea Pension, sine 2030-klimamål i overensstemmelse med NZAOA's vejledning for målsætning.

Der er vedtaget tre mål:

Type	Mål	Nøgletal	Basisår	Målar	Målniveau
Dialog	Indgå i dialog med de største udledere om tilpasning til nettonuludledning	Antal selskaber		2029	Årlig dialog med de 30 største udledere
Klima- og naturinvesteringer	Øge andelen af kapital under forvaltning, som understøtter naturen og klimaomstillingen	% af kapital under forvaltning	2023	2029	+20%
CO2-aftryk	Reducere CO2-aftrykket i NLP's samlede portefølje	tCO2e/USD mio.	2019	2029	-40-50%

Tabel 1: Oversigt over Nordea Life & Pensions klimamål

Implementeringen af NLP's strategi, politikker og mål har givet konkrete positive resultater. Her er nogle eksempler på Nordea Pensions resultater frem til i dag:

- Nordea Pension har strenge eksklusionskriterier for fossil energi på tværs af sin produktportefølje med det formål at tage ansvar og reducere risikoen for strandede aktiver (stranded assets).
- Ved udgangen af 2024 havde Nordea Pension reduceret sit CO2-aftryk, målt som CO2e pr. investeret million USD, med 32 pct. i forhold til 2019.

- Andelen af kapital under forvaltning, der understøtter klimaomstillingen, er steget med 31 pct. siden 2023. Dette omfatter investering i selskaber, der arbejder i retning af netto-nuludledning, grønne obligationer og ejendomme, som er i overensstemmelse med EU's klassificeringssystem.

Dialog som et værktøj til at reducere porteføljerisici og risici i økonomien

Som ejer af aktiver og investor i investeringsfonde udvælger Nordea Pension kapitalforvaltere med stærke bæredygtighedsprofiler. Disse forvaltere er Nordea Pension løbende i dialog med om forskellige emner, herunder klimarisici og -omstilling. Blandt de produkter, som forvalterne tilbyder, vælger Nordea Pension fonde med en stærk ESG-profil, som vi overvåger løbende. Gennem vores arbejde i NZAOA bidrager vi til at skabe et økosystem, hvor ejere af aktiver kan gå i dialog med kapitalforvaltere verden over.

Da vi investerer på tværs af alle sektorer og geografiske områder, er vi imidlertid afhængige af en bredere dekarbonisering i den globale økonomi. Det er især presserende i forhold til sektorer, som i dag har store udledningsniveauer, men som der også vil være behov for i en fremtidig nettonul-økonomi. For at understøtte den udvikling er Nordea Life & Pension hvert år i dialog med de 30 største udledere om emner, der vedrører klimaomstilling. Disse selskaber opererer typisk indenfor sektorer som stål, cement og forsyning.

Vi samarbejder med andre investorer for at bidrage til at reducere CO2-udledningen gennem initiativer som Climate Action 100+. Et initiativ, som blev skabt for at lægge pres på store udledere af drivhusgasser til at handle og tage de nødvendige skridt, der skal til for at beskytte planeten og fremtidige afkast.

Gennemsigtighed for kunder og offentligheden

Nordea Life & Pension rapporterer grundigt om sit arbejde, herunder i Nordeas årsrapport med information om målopfyldelse, implementering af krav i henhold til politikker og eksklusion samt aktivt ejerskab.

NLP anvender en række nøgletal for at dokumentere fremskridtene og forstå risikoeksponeringen. Såkaldte Climate Value-at-Risk-data rapporteres i Nordea koncernens årsrapport baseret på analyser af scenarier, hvilket er et vigtigt værktøj for os i forhold til at forstå, hvordan de forskellige klimascenarier kan påvirke porteføljen på lang sigt både i forhold til fysiske risici og omstillingsrisici.

De nuværende modeller har fokus på direkte fysiske risici og fanger ikke fuldt ud alle dimensioner af den klimarelaterede usikkerhed, såsom systemiske og makroøkonomiske effekter, akkumulerede effekter af flere hændelser, der indtræffer på samme tid, og hvordan de selskaber, vi investerer i, tilpasser sig hertil. Metoder til dette er dog under udvikling, og vores ambition er at kunne indarbejde dette i fremtiden.

Klima og bredere emner indenfor natur og biodiversitet hænger tæt sammen.

Klimaforandringer påvirker økosystemer, og uden velfungerende økosystemer og CO2-dræn bliver der ingen netto-nuludledning. Over de seneste år har Nordea styrket sin tilgang til vurdering af natur- og biodiversitetsrisici og aktivt ejerskab. Vi fortsætter med at opbygge

vores kompetencer indenfor dette kritiske område og i den forbindelse også med hjælp fra nye metoder til at identificere risici i forhold til fremtidige afkast.

Dialog med beslutningstagere og andre interessenter

Nordea er i dialog med beslutningstagere om forskellige bæredygtighedsemner. Dialog om klima eller bredere ESG-emner er forankret i Nordeas nettonul-forpligtelse og andre bæredygtighedsforpligtelser. Vi støtter ofte tiltag i forbindelse med investorsamarbejde, for eksempel Eurosif.

I år opfordrede Nordea sammen med Eurosif beslutningstagere til at bevare kernen i den europæiske dagsorden for bæredygtig finansiering, da de forhandlede om forenklingen af den nuværende og planlagte rapporteringslovgivning (Omnibus).

Nordea indhenter løbende feedback fra interessenter via undersøgelser og møder. Rådgiverne møder dagligt unge kunder og spørger alle kunder om deres bæredygtighedspræferencer for at sikre, at vi kan tilbyde de rigtige produkter baseret på deres ønsker og behov. Derudover følger vi løbende vores kunders synspunkter på baggrund af alder via vores egne data og data fra forskellige analysevirksomheder, så vi ved, hvad der forventes af os.

Venlig hilsen
Vivian Weis Byrholt
Administrerende direktør for Nordea Pension

P+

P+

Kære unge pensionsopsparere

Først og fremmest tak for jeres brev.

Det er nogle meget væsentlige spørgsmål, I adresserer. I P+ deler vi jeres bekymring for de konsekvenser, klimaforandringerne kan få, hvis vi som samfund ikke handler i tide. Og vi er helt enige med jer i, at den grønne omstilling er en fælles eksamen, vi må ikke dumpe.

Som pensionskasse er vi sat i verden for at skabe tryghed for vores medlemmer både i arbejdslivet og i alderdommen. Det gælder både for dem, der er gået på pension i dag, og for dem, der først skal på pension om mange år, og som risikerer at mærke konsekvenserne af klimaforandringerne mest.

Klimaet og den grønne omstilling er et højt prioriteret hensyn i vores arbejde med at skabe det størst mulige afkast til vores medlemmer og samtidig være en ansvarlig investor. Og det er det tema, vi bruger flest ressourcer på i vores arbejde med ansvarlige investeringer.

I P+ har vi et ambitiøst mål om, at hele vores investeringsportefølje skal være klimaneutral senest i 2050. Det arbejder vi målrettet på at indfri. Det har resulteret i, at CO 2-aftrykket fra vores investeringer er reduceret med næsten to tredjedele siden 2019.

Sideløbende med at vi har reduceret klimaaftrykket fra vores investeringer, har vi løbende øget vores investeringer i bl.a. vedvarende energi, klimavenlige teknologier og produkter, der understøtter den grønne omstilling. Og vi har fortsat et mål om at øge investeringerne yderligere, så klimarettede investeringer kommer til at udgøre en større andel af porteføljen.

Vi arbejder desuden løbende med at påvirke de selskaber, vi investerer i, for at understøtte en bæredygtig udvikling via aktivt ejerskab. Det gør vi bl.a. ved at stemme på børsnoterede selskabers generalforsamlinger, ved at gå i dialog med selskaberne og ved at kommunikere åbent om vores forventninger, anbefalinger, beslutninger og investeringer. Som en del af denne indsats er vi bl.a. i skærpet dialog med de største CO 2-udledere i vores portefølje for at få dem til at bevæge sig i en grønnere retning.

I den forbindelse vil vi gerne kvittere for jeres opfordringer og åbne brev. For som en investor, der løbende kommunikerer åbent om vores forventninger til andre, skal vi selvfølgelig leve op til de samme standarder, som vi forventer af andre. Derfor vil vi naturligvis også gerne svare på jeres tre opfordringer nedenfor.

Politisk indflydelse

I opfordrer os til at offentliggøre en strategi for, hvordan vi via grøn lobbyisme vil arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne.

I P+ bruger vi allerede i dag vores politiske indflydelse til at varetage medlemmernes interesser på bl.a. klimaområdet. Vi er medlem af en række internationale investorsamarbejder, -initiativer og -netværk, som på vegne af os og ligesindede investorer er i dialog med politiske beslutningstagere med henblik på at skabe gode rammebetingelser

for, at vi på den ene side kan håndtere klimarisici, og at vi på den anden side kan øge vores klimarettede investeringer.

På samme måde er både vores danske og europæiske brancheforeninger F&P og Insurance Europe i løbende dialog med både nationale og internationale politiske beslutningstagere med henblik på at sørge for, at vores medlemmers interesser bliver hørt, og at vores erfaringer og anbefalinger bliver delt.

Vi mener, at det er den rigtige tilgang for P+, at hovedparten af vores politiske indflydelse sker igennem samarbejde med andre investorer. Dermed opnår vi nemlig at tale med en større stemme.

Som medlemsejet pensionskasse ønsker vi at være åbne om vores tilgang, investeringer og prioriteringer. Som en del af vores faste, årlige kommunikation om samfundsansvar vil vi derfor fremover gøre det endnu tydeligere, hvordan vi arbejder med politisk indflydelse inden for ansvarlige investeringer.

Åbenhed om klimarisici

I P+ arbejder vi løbende for at give medlemmerne bedre indblik i og forståelse for deres pensionsordning. Derfor har vi også løbende fokus på at styrke åbenheden yderligere om de risici, der kan påvirke vores langsigtede afkast og vilkårene for vores medlemmers pensioner. Det gælder ikke mindst på klimaområdet, som I fremhæver i jeres anden opfordring.

Systemiske klimarisici indgår i vores risikomodeller, og vi analyserer løbende, hvordan forskellige klimascenarier kan påvirke vores portefølje, så vi kan tage højde for det i vores risikostyring. P+ er ligesom alle andre finansielle institutioner underlagt tilsyn af myndighederne. Vores arbejde med både at monitorere og håndtere klimarisici er således bl.a. en central del af vores såkaldte ORSA-rapportering (Own Risk and Solvency Assessment), der får positive tilkendegivelser af Finanstilsynet. I forlængelse af jeres opfordring og vores fokus på åbenhed vil vi fremover også inkludere konklusionerne fra vores risikovurdering i vores årlige kommunikation om samfundsansvar.

Vi arbejder desuden løbende for at få mere præcise modeller samt flere og bedre klimadata om vores investeringer, så både vi og de virksomheder, vi investerer i, får et så retvisende billede som muligt at træffe beslutninger ud fra, og så vi kan forebygge og håndtere negativ indvirkning på klimaet.

Styrket inddragelse af yngre medlemmer

Medlemsinddragelse er centralt for P+. Som medlemsejet pensionskasse vil vi gerne i dialog med en så stor, repræsentativ del af medlemsskaren som muligt. Det gælder, naturligvis, ikke mindst de unge.

Ved siden af vores årlige generalforsamling og den daglige medlemsdialog afdækker vi løbende medlemmernes synspunkter, og vi laver jævnligt medlemsundersøgelser, hvor vi spørger et repræsentativt udsnit af både yngre og ældre medlemmer om bl.a. deres holdninger til ansvarlige investeringer.

Vi har for nyligt desuden gennemført en større medlemsundersøgelse blandt de yngre generationer af vores medlemmer, hvor vi via bl.a. spørgeskema, dybdeinterviews og fokusgrupper er blevet klogere på deres ønsker, forventninger, prioriteter og holdninger. Det har givet en række interessante perspektiver og indsigter, som vi har taget med i vores videre arbejde.

Vi fortsætter arbejdet med at styrke medlemsindsigterne, inddragelsen og dialogen om både klima og fremtidens pension generelt i 2026, hvor vi bl.a. vil have fokus på vores yngre medlemmer.

Afslutningsvis vil jeg gerne takke igen for både jeres engagement og de konkrete opfordringer, som vi tager med som input i vores videre arbejde med ansvarlige investeringer og dialog med medlemmerne.

Med venlig hilsen
Kåre Hahn Michelsen
Adm. direktør i P+

PBU

PBU

København Ø den 11. december 2025

Kære klimainteresserede unge,

Tak for gode spørgsmål til PBU's klimaindsats.

Vigtigheden af klimaforandringerne

Som jer synes vi, at klimaspørgsmålet trænger sig på, og det er i allerhøjeste grad nærværende i vores daglige arbejde. Vi er optaget af, hvordan klimaforandringer og global opvarmning påvirker vores investeringer, og vi søger løbende at forbedre vores forståelse og tilgange. Vi påstår ikke, at vi har det fulde billede af, hvordan klimaforandringerne påvirker vores investeringer i dag og i fremtiden. Det har ingen, og det irammesætter udfordringerne med at indrette investeringerne, så vi lever op til at sikre de bedst mulige pensioner for pædagogerne – for såvel vores yngre som vores ældre medlemmer - og gøre det på en ikke-diskriminerende, ansvarlig og bæredygtig måde.

Nødvendig balance

Vi har de lange briller på, når vi investerer. Vi investerer i virksomheder, som vi vurderer, har forretningsmodeller, som er både økonomisk og miljømæssigt bæredygtige. Samtidig skal vi bevare en allokeringsmæssig balance, så alle økonomiens sektorer er repræsenterede i vores investeringer. Det nødvendiggør kompromisser i forhold til fx fortsat at være investerede i en håndfuld europæiske olie- og gasselskaber, som alle lever op til vores klare kriterier om bl.a. at være markedsledende på ESG og have et grønt omstillingsprojekt. Selvom de på kort sigt ikke producerer i overensstemmelse med deres langsigtede mål om at blive CO2-neutrale, og selvom vi ikke er enige med dem om alle deres valg. Se også https://pbu.dk/globalassets/_d-investeringer/b.-gron-omstilling/teknisk-note-vedr.-olie--og-gas-kriterier_pbu.pdf

Derfor har vi løbende diskussioner, herunder i vores Delegeretforsamling, om og under hvilke betingelser, vi skal være investeret i fossil energi.

PBU's tilgang

Der sker hele tiden forbedringer og fremskridt, og der bliver handlet til gavn for klimaet. I PBU er vi halvvejs med vores målsætning om, at 15 % af vores investerede kapital skal være grøn i 2030, og vi har foreløbigt opnået vores målsætning om at reducere investeringernes CO2-indhold med 30 % i 2025. Det har vi opnået ved målrettet at udbygge investeringer i vedvarende energi, i grøn infrastruktur og i virksomheder med bæredygtige forretningsmodeller. Vi har opnået CO2-reduktion ved dels at omlægge dele af vores portefølje i en mere klimavenlig retning og ved ikke at investere i selskaber som har utilstrækkelige klimagrundlag og -målsætninger. Det kan I læse mere om i vores årlige Klimarapport - https://pbu.dk/globalassets/_d-investeringer/b.-gron-omstilling/pbu_klimarapport-2024_web.pdf

Den åbenhed, som I efterlyser, om konsekvenserne for det langsigtede afkast er indeholdt i vores nuværende rapportering. Vi har samtidig helt naturligt haft møder med Mellemløbet Samvirke og Ansvarlig Fremtid. Forbedret åbenhed vil kræve mere avancerede klimamodeller, som langt bedre afspejler systematiske konsekvenser af klimaforandringerne.

At det er vanskeligere end som så afspejles i at Finanstilsynet ikke hidtil har fremlagt klare kriterier for klimarelateret stresstest i forskellige scenarier. Vi gør det så godt som vi kan, og med de værktøjer og ressourcer, som vi har til rådighed.

Indflydelse på politiske rammebetingelser

I kan synes, og vi kan synes, at den grønne omstilling er utilstrækkelig og sker for langsomt. Derfor er det nødvendigt, at pensionsselskaberne, som I efterlyser, er med til at lægge pres på de politiske beslutningstagere for at sikre de bedst mulige rammebetingelser og gøre det attraktivt at investere i grønne løsninger. I PBU gør vi det ved at være del af klimaindsatsen i Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), som inden for rammerne af Net-Zero Investment Initiative søger at fremme en ambitiøs klimapolitik i EU og globalt og ved at være synlige og til stede der, hvor Paris-aftalen udmøntes og nye klimainitiativer tages, senest ved COP 30 i Belem. PBU har også af flere omgange været medunderskrivere på investoropfordringer til verdens ledere og G7 om at skrue op for CO2-reduktionstiltag, for forbedret energieffektivitet og flere investeringer i vedvarende energiløsninger. PBU bakker også op, om en gradvis, målrettet udfasning af fossil energi, som der ikke kunne opnås enighed om på COP 30. Vi har samlet vores holdninger til den grønne omstilling på vores hjemmeside -

https://pbu.dk/globalassets/_d-investeringer/b.-gron-omstilling/padagogernes-pensions-holdning-til-klimaforandringernes-betydning-for-investeringerne_final.pdf

I vores perspektiv skal der ske en væsentlig opstramning af de politiske rammebetingelser for virksomhedernes ageren, og forbrugerne skal have tydeligere incitamenter til at tilvælge de grønne løsninger, hvis PBU og andre danske pensionsselskaber skal komme helt i mål med vores målsætninger.

PBUs investeringer er globale, og derfor har vi ikke et særskilt fokus på danske forhold. Vi mener at vores støtte til IIGCC's arbejde er den bedste og mest effektive måde at bidrage til at fremtidssikre vores investeringer. Den vigtigste klimapolitiske dagsorden er for PBU at fastholde et pres for ambitiøse CO2-reduktionsmålsætninger i EU og i resten af verden, herunder at reducere afhængigheden af fossil energi og muliggøre overgangen til alternative energikilder. Andre vigtige dagsordener er at tænke klimapolitik sammen med socialt afbalancerede løsninger på udfordringerne i energi, landbrug, transport

Styrket inddragelse af yngre medlemmer

Vi vil meget gerne i højere grad inddrage vores yngre medlemmer. Vi har over de seneste år fået flere yngre med i vores Delegeretforsamling, men de er fortsat ikke godt nok repræsenteret. Der er institutionelle grænser for, hvor meget PBU kan gøre af egen drift. De delegerede vælges demokratisk til vores Delegeretforsamling på BUPL's regionale generalforsamlinger, og vi kan derfor kun opfordre til, at flere unge interesserer sig nok for deres pension, så de aktivt vil gå ind i arbejdet.

Venlig hilsen
Rasmus Juhl Pedersen
Chef for ESG

PENSAM

PENSAM

Kære Ansvarlig Fremtid og medunderskrivere

Tak for jeres åbne brev og for at sætte fokus på en af de største udfordringer i vores tid: klimaforandringerne. Vi deler jeres bekymring for, hvordan klimarisici påvirker fremtidens samfund, økonomi og pensionsopsparinger.

I PenSam arbejder vi allerede målrettet med at integrere klima og bæredygtighed i vores investeringsstrategi. Vores primære opgave er at skabe stabile afkast til vores medlemmer. Vi er sat i verden for at forvalte deres opsparing ansvarligt og langsigtet. Samtidig anerkender vi, at klimaforandringerne er en væsentlig faktor for fremtidens økonomi, og derfor indgår bæredygtighed naturligt i vores arbejde. Det er vigtigt at understrege, at vi er et pensionsselskab, der bidrager til en mere bæredygtig udvikling gennem ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab.

Vi støtter Parisaftalens mål og arbejder for, at vores investeringer over tid bliver forenelige med en udvikling, hvor den globale temperaturstigning holdes under 1,5 grader. Vi reducerer løbende klimaaftrykket i vores portefølje, og vi har for længst frasolgt stort set alle selskaber relateret til den fossile sektor. De få, vi holder fast i, skyldes et mål om og en tro på, at vi kan påvirke deres omstilling indefra gennem aktivt ejerskab og dialog.

Vi tager de økonomiske konsekvenser af klimaforandringer meget alvorligt. Det understreger, hvorfor bæredygtighed og risikostyring går hånd i hånd.

I PenSam arbejder vi med flere modeller til at vurdere og styre klimarisici, men vi ser også mulighederne i omstillingen: nye teknologier, grøn infrastruktur og energiløsninger, der kan skabe både afkast og samfundsværdi. Derfor investerer vi bl.a. gennem blended finance-modeller, hvor vi sammen med offentlige og internationale partnere er med til at finansiere projekter, der bidrager til FN's Verdensmål – herunder klimainsats, bæredygtig energi og social udvikling.

Klimaforandringerne udgør en systemisk risiko, men også en mulighed for at skabe en mere robust og bæredygtig økonomi. I PenSam ønsker vi at bidrage til netop den udvikling, til gavn for både vores pensionsmedlemmer, samfundet og de fremtidige generationer.

Vi har en strategi for ansvarlige investeringer, hvor dialog med både virksomheder og det politiske system er en vigtig del. Gennem aktivt ejerskab og samarbejde søger vi at påvirke udviklingen i en grønnere retning. Ikke blot gennem fravalg, men gennem reel påvirkning og partnerskab.

I PenSam deler vi jeres ønske om åbenhed og dialog. Vi har et medlemsdemokrati, hvor vi opfordrer unge medlemmer til at engagere sig og deltage i pensionsdebatten. Det er en vigtig del af vores DNA, fordi vi tror på, at beslutninger skal træffes tæt på dem, der har en direkte interesse i pensionsordningen. Unge mennesker spiller en central rolle i denne sammenhæng. De er fremtidens pensionister, og deres perspektiver er afgørende for de langsigtede beslutninger, vi træffer.

Vi sætter stor pris på jeres engagement og den dialog, der skabes, om hvordan vi sammen kan sikre både tryghed og bæredygtighed for fremtidens pensionister. Og det skal vi i PenSam dyrke endnu mere.

Vi er en del af dialogen på mødet, som F&P har inviteret til den 21. januar, og vi ser frem til den fælles drøftelse. Derudover vil vi gerne invitere til en uddybende dialog hos PenSam, hvor vi kan fortsætte samtalen om, hvordan vi i fællesskab kan styrke den bæredygtige omstilling og pensionens langsigtede robusthed.

Mange hilsner



Torsten Fels

Adm. direktør, PenSam

PENSIONDANMARK

PENSIONDANMARK

Kære ungdomsorganisationer og Ansvarlig Fremtid

Tak for jeres brev og for at sætte fokus på klimarisici. Vi deler jeres bekymring og arbejder målrettet for at bidrage til den grønne omstilling. I PensionDanmark har vi derfor sat mål om at vores investeringsportefølje skal være klimaneutral før 2050, og vi har konkrete reduktionsmål for vores investeringer i 2025 og 2030 relativt til 2018. Samtidig investerer vi massivt i den grønne omstilling – i 2024 havde vi 44,8 mia. kr. i grønne investeringer, og vi har et mål om at finansiere minimum 800 MW ny kapacitet grøn strøm senest i 2030.

Svar på jeres opfordringer:

1. Politisk indflydelse: Vi har ikke en særskilt strategi for grøn lobbyisme, men vi bruger aktivt vores stemme i relevante fora. I Danmark bidrager vi f.eks. gennem Klimapartnerskabet for Finanssektoren, hvor vi bl.a. har fået analyseret barrierer for investeringer i grøn omstilling for at understøtte grøn politisk handling. På europæisk niveau arbejder vi for klare og ambitiøse rammer for grønne investeringer, der kan accelerere klimahandling. Globalt deltager vi hvert år i COP-møder, hvor vi går i dialog med politikere om øget klimainvestering og bedre rammevilkår. Vores tilgang er at skabe konkrete løsninger og bedre rammevilkår, der gør det muligt at investere mere i den grønne omstilling.

2. Åbenhed om klimarisici: Klimaforandringer er en væsentlig risiko for langsigtede afkast. Vi gennemfører derfor årligt klimascenarieanalyser for aktier og kredit og offentliggør resultaterne i vores årsrapport. Analysen bygger på MSCI's Climate Value-At-Risk-model, som estimerer, hvordan klimaforandringer kan påvirke værdien af vores investeringer under forskellige scenarier. Modellen er ikke en præcis prognose, men et vigtigt værktøj til at forstå og håndtere risici. Vi bruger disse indsigter til at tilpasse vores portefølje og prioritere investeringer, der reducerer eksponeringen mod klimarisici og samtidig understøtter den grønne omstilling.

3. Inddragelse af unge: Vi ser frem til dialogen med jer hos F&P i januar. Derudover vil vi gerne invitere Lærlinge for Bæredygtighed til en særskilt dialog, da de som en lærlingeorganisation repræsenterer nuværende og kommende medlemmer af PensionDanmark.

Vi ser frem til at fortsætte dialogen med jer alle i januar.

Med venlig hilsen / kind regards

Ida Mosegaard Schiellerup
Senior Analytiker

PFA PENSION

PFA PENSION

Kære Ungdomsorganisationer og AnsvarligFremtid.

Tusind tak for jeres brev og de tre anbefalinger. Jeg er virkelig glad for, at I er gået sammen på tværs af politiske skel og interesser om klimaet. Det giver håb. For vi er helt enige i, at det er bydende nødvendigt, at vi handler på krisen.

Jeg deler fuldt ud jeres analyse af, at klimaforandringerne kan få katastrofale konsekvenser for både kloden og det globale økonomiske system, hvis vi ikke omstiller os i tide. Derfor ser vi i PFA klimaforandringerne som den mest gennemgående og materielle bæredygtighedsrisiko på tværs af sektorer og lande. Og derfor fylder klima meget i vores investeringsprocesser.

Inden jeg går til jeres tre anbefalinger, vil jeg kort fremhæve nogle af de centrale klimaindsatser, vi arbejder med i PFA. Vi gør det, fordi vi oprigtigt tror på, at vi med en vedholdende og målrettet indsats kan være med til at skabe reel forandring i samfundet. Og fordi forskningen peger på, at institutionelle investorer kan spille en vigtig rolle i at presse på for klimahandling. Nogle af vores væsentligste klimaindsatser er i dag:

- *Grønne investeringer:* Vi har i dag investeret mere end 100 mia. kr. i grøn teknologi, sol, vind, energieffektive ejendomme, skove, grønne obligationer med videre. Der er både investeringer som bidrager til øget produktion af grøn energi, lavere energiforbrug og CO₂-lagring. Opgørelsen estimeres pba. eksterne definitioner, fx EU's taksonomi, og vi forventer, at vores grønne investeringer vil stige de kommende år.
- *Ambitiøse klimamål:* Vi har forpligtet os til at CO₂e-udledningen fra vores samlede investeringer skal ramme netto-nul senest i 2050. Og vi har nu også fået valideret nye videnskabeligt baserede klimamål under Science Based Target Initiative (SBTi). Vi arbejder således både med kortsigtede og langsigtede reduktionsmål for vores investeringer. Vi ser SBTi som en stærk og robust overbygning på vores eksisterende tilgang og klimamål, som er fastsat gennem FN-initiativet Net Zero Asset Owner Alliance.
- *Aktivt ejerskab og pres på de største CO₂-udledere:* Gennem vores aktieinvesteringer har vi mulighed for at påvirke de selskaber, vi investerer i. Vi har bevidst valgt at fokusere på de selskaber, der står for den største CO₂-udledning i vores investeringsportefølje. Hvis et selskab i porteføljen har en stor CO₂-udledning, følger vi det tæt og kritisk og presser på for forandring. På nogle områder har vi også reduceret antallet af selskaber, vi investerer i, for at kunne føre en mere intensiv og koncentreret dialog. Vi har både dialog med selskaberne alene, men i særdeleshed også sammen med andre som det er tilfældet i investorsamarbejdet Climate Action 100+ indenfor klimaområdet og Nature Action 100 på biodiversitet.

I det følgende vil jeg gerne give vores svar på jeres tre gode anbefalinger.

1) Offentliggøre en strategi for hvordan PFA vil bruge sin politiske indflydelse til, via grøn lobbyisme, at arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne

Vi er helt enige med jer i, at grøn interessevaretagelse - eller grøn lobbyisme - er et vigtigt værktøj, hvis vi skal lykkes med den grønne omstilling. Vi har brug for politiske rammer, der

understøtter klimahandling og gør det mere attraktivt at investere grønt. Det er langt hen ad vejen forudsætningen for, at vi kan fortsætte med både at investere i grøn omstilling og bidrage til vores kunders økonomiske tryghed gennem konkurrencedygtige afkast. Vi arbejder løbende på at skabe bedre rammevilkår for grønne investeringer, og har blandt andet derfor også tradition for at deltage i FN's Klimatopmøde og New York Climate Week, hvor vi mødes med politikere, civilsamfund, erhvervsliv og andre investorer og drøfter aktuelle udfordringer og løsninger.

Vi har også selv fokus på, at lobbyaktiviteter i de selskaber, som vi investerer i, stemmer overens med deres eksterne kommunikation og forretningsstrategi. I kan læse om vores overordnede tilgang til politisk interessevaretagelse i vores årsrapport.

Lad mig komme med et par eksempler fra 2025 på, hvordan vi bruger vores stemme politisk.

- *Klimapartnerskabet for den finansielle sektor*: Vi har de seneste år deltaget aktivt i Klimapartnerskabet for den finansielle sektor. I det regi var vi i foråret 2025 med til at få udarbejdet en ekstern analyse af barrierer for investeringer i den grønne omstilling. På baggrund af analysen kom partnerskabet med fem konkrete anbefalinger til politiske tiltag, der kan accelerere investeringer i grønne projekter. Vi har efterfølgende haft god dialog med politikere om anbefalingerne, og det er vores oplevelse, at der lyttes.
- *Investorbreve til EU om grøn regulering*: I efteråret 2025 var vi medafsender på en række investorbreve til EU-systemet. Sammen med andre ligesindede investorer opfordrede vi til, at EU stopper det grønne tilbagetog og ikke udskyder eller udvander kommende regulering på afskovning og metan-udledning. Metan er en af de mest potente drivhusgasser, og vores klare vurdering er, at en svækkelse af lovgivningen både vil skade klima og natur og samtidig skabe usikkerhed om rammevilkårene for investorer. Som en del af indsatsen har vi også sendt investorbreve og været i dialog med en række enkeltsselskaber med en direkte opfordring til, at de aktivt støtter metan-reguleringen. Vi kombinerer altså gerne politisk interessevaretagelse med ejerskabsdialog med de selskaber, vi investerer i.
- *Fælles indsatser gennem Forsikring & Pension*. Ud over de aktiviteter vi selv driver i PFA, foregår der også mange indsatser gennem vores brancheorganisation Forsikring & Pension, hvor PFA pt. har formandsrollen. Som I også påpeger, er klimaforandringerne en systemisk udfordring, der kræver fælles handling. Et aktuelt eksempel er de anbefalinger, der kom i starten af december, hvor civilsamfund, erhvervsliv og investorer sammen opfordrer til et stærkt grønt EU-budget. Anbefalingerne er lavet i samarbejde mellem Mellemfolkeligt Samvirke, Concito, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Green Power Denmark, Forsikring & Pension og Finans Danmark. Vi håber, at politikerne lytter og tager anbefalingerne med ind i budgetforhandlingerne.

2) Styrke åbenheden om, hvordan klimakrisen truer det langsigtede afkast og vilkårene for fremtidens pensionsordning

Som jeg skrev indledningsvis, ser vi klima som den mest gennemgående og materielle bæredygtighedsrisiko på tværs af sektorer og lande. Klimarisikoen er langsigtet og systemisk og vil få meget store konsekvenser, hvis vi ikke får omstillet os.

Klima er derfor en integreret del af vores investeringsarbejde og er indarbejdet i vores centrale politikker – herunder politikker og retningslinjer for samfundsansvar, ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab, som ligger offentligt tilgængelige på vores hjemmeside.

Vi arbejder også målrettet på at forstå de mere konkrete økonomiske konsekvenser for PFA's portefølje. Her bruger vi blandt andet MSCI's Climate Value-at-Risk-model til klimascenarieanalyser af børsnoterede aktier og virksomhedsobligationer samt S&P Global's Climonomics-platform til klimascenarieanalyser af vores ejendomsinvesteringer.

Modellerne vurderer, hvordan værdien af vores investeringer kan udvikle sig under forskellige klimascenarier, alt efter hvordan verden reagerer på klimakrisen. Det er naturligt forbundet med stor usikkerhed at prøve at beregne de langsigtede konsekvenser af en krise, verden ikke har stået i før. Samtidig har modellerne flere mangler. Det er f.eks. vores overbevisning, at MSCI's nuværende model undervurderer omkostningerne ved langsigtede fysiske risici, da den fx ikke medtager omkostninger i forsyningskæden og den efterfølgende negative effekt på værdikæden, potentielle 'tipping points' for klimaet eller effekterne af akkumulerede fysiske risici. Den manglende inddragelse skyldes begrænset datatilgængelighed, som gør det vanskeligt at integrere dette på en robust måde. Vi forholder os derfor kritisk overfor modellernes forklaringssevne og resultaterne af klimascenarieanalyserne kan ikke stå alene. Derfor bruger vi dem som ét blandt flere input til vores samlede vurdering af klimarisiko.

Vi opdaterer løbende vores scenarieberegninger i takt med, at modeller og data forbedres. Og er i dialog med både MSCI og Finanstilsynet om blandt andet datagrundlag, sandsynligheder og inddragelse af tipping points i modellerne. På baggrund af blandt andet vores feedback, har MSCI nu udviklet et modul, som supplement til nuværende model, der adresserer de indirekte makroøkonomiske konsekvenser af fysiske risici. Det er noget vi forventer at kunne integrere i vores overordnede tilgang i løbet af 2026.

Set fra min stol viser scenarierne helt overordnet – og på trods af store usikkerheder – at der er markante økonomiske konsekvenser forbundet med stigende temperaturer. Det gælder uanset, om vi ender i et scenarie med fx 1,5 graders stigning eller 3 graders stigning. Modellernes mangelfulde forklaringskraft, er i min optik et godt argument for at vise resultaterne frem. Så vi sammen kan have en debat og presse på for, at modeller konstant forbedres.

Vi er åbne om både brugen af modellerne, resultaterne af vores seneste analyser samt deres begrænsninger, som I kan læse mere om i vores årsrapport.

3) Styrke inddragelse af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi

Der er ingen tvivl om, at mødet mellem generationer kan give meget værdifulde indsigter. Jeg er slet ikke i tvivl om, at det giver stor værdi ud af at arbejde mere systematisk med at inddrage yngre medarbejdere, medlemmer og kunder. Det er altid godt med nye øjne på det arbejde vi går og laver – hvilket jeres brev også er et godt eksempel på det.

I PFA har vi derfor i 2024 oprettet et ungeråd med 16 kunder mellem 18 og 30 år. De giver input til PFA's rådgivning, arbejde og værditilbud. Vi er også glade for, at nogle af medlemmerne kommer fra organisationer, der står bag brevet her. Ungerådet mødes fire gange om året med vores administrerende direktør, hvor de drøfter de aktuelle emner, herunder hvordan PFA arbejder med klima i vores investeringer. Men også sundhed, trivsel og pension fylder meget i dialogen.

For et par uger siden lagde PFA også hus til Gaias Grøn Grunduddannelse. Jeg stod selv på scenen, og vi havde rigtig gode drøftelser om blandt andet klimarisici, forsvar og grønne obligationer. Det er både opløftende og inspirerende at få nye perspektiver på vores arbejde. Og jeg håber bestemt ikke, det bliver sidste gang, Gaia eller andre rækker ud.

Endnu en gang tak for jeres brev og for jeres fælles dedikation til klimahandling. Jeg ser frem til den videre dialog og glæder mig over, at der allerede er kommet et møde med jer i kalenderen hos Forsikring & Pension i januar.

Bedste hilsner
Rasmus Bessing

PKA

PKA

Sådan balancerer PKA klimaansvar i pensionsinvesteringerne

Kære Ungeklimarådet, Den Grønne Ungdomsbevægelse, GAIA, FLOR, Saga, Lærlinge for Bæredygtighed samt Radikal Ungdom, Socialistisk Folkepartis Ungdom, Venstres Ungdom, Konservativ Ungdom, Danmarks Socialdemokratiske Ungdom, Unge Moderater, Rød-Grøn Ungdom, Socialistisk Ungdomsfront, Kristendemokratisk Ungdom, Alternativets Unge samt AnsvarligFremtid

Tak for jeres brev og engagement i danske pensionskassers indsats for klimaet. Jeg sætter pris på en konstruktiv dialog om, hvad vi allerede gør, og hvad vi kan gøre bedre. Jeg har svaret på jeres tre ønsker herunder, men først vil jeg sætte lidt ord på vores mere overordnede klimainsats.

Jeg er enig i, at vi både som enkelt selskab og som sektor har et stort ansvar med alle de penge, som danskerne har betroet os at passe på for dem. Det ansvar er først og fremmest at sikre gode pensioner til vores medlemmer. Men jeg mener også, at vi bl.a. gennem vores investeringer har et ansvar for at bidrage til at skabe en tryk verden at få sin pension udbetalt i. Jeg tror på, at de to ting godt kan gå hånd i hånd.

PKA er en medlemsejet og demokratisk pensionskasse. Som medlem i PKA har man mulighed for at blive delegeret og deltage med stemmeret på generalforsamlinger, og her kan man igen blive valgt til bestyrelsen i pensionskassen.

Det betyder, at alle beslutninger om pensionskassen som udgangspunkt træffes efter medlemmernes ønsker og behov. Selvom gennemsnitsalderen på vores medlemmer og vores delegerede er en del højere end hos jer, deler de mange af de værdier og bekymringer, som I giver udtryk for i jeres brev.

Derfor har vi i en årrække arbejdet med, hvordan vi kombinerer gode pensioner med en grøn og ansvarlig investeringspolitik. Det er baggrunden for, at vi har investeret over 60 milliarder kroner i klimaprojekter og har solgt vores aktier i en lang række af verdens største kul, olie, og gasselskaber. I de selskaber med høj CO₂-udledning, hvor vi stadig har aktier, presser vi på for at få vedtaget ambitiøse planer for at omstille forretningen til en fossilfri fremtid.

Vi har sat et mål om, at vi skal halvere CO₂-udledningerne fra vores investeringer i 2030, og at vi i 2050 skal være helt CO₂-neutrale – helt på linje med målene i Paris-aftalen.

Kan vi investere mere? Kan vi presse mere på? Kan vi ekskludere mere? Ja, vi er slet ikke færdige med at udvikle vores klimainsats. Men det er ikke så enkelt, som det kan lyde. For selvom vi ønsker at gøre mest muligt for at sikre en grøn fremtid, er det samtidig et kardinalpunkt for os, at det ikke må gå ud over medlemmernes pensioner.

Vi skal finde en balance, hvor vores medlemmer er sikre på at få mest muligt ud af deres pensionsinvesteringer, samtidig med at de bidrager til en grøn omstilling af vores samfund.

Og så til svarene på jeres ønsker til PKA.

1. PKA bør offentliggøre en strategi for, hvordan PKA vil bruge sin politiske indflydelse til, via grøn lobbyisme, at arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne

Som nævnt mener vi, at der er en tæt sammenhæng mellem gode pensioner og ansvarlighed. Derfor har vi store investeringer i grønne projekter, og vi arbejder samtidig på at reducere vores fossile investeringer. Det betyder også, at det kun er i vores interesse, at vilkårene for at investere grønt bliver bedre.

Vi betragter ikke os selv som lobbyister, og derfor har vi ikke – og planlægger ikke at få – en strategi for lobbyisme, hverken på klimaområdet eller på andre områder. Det er mere naturligt, at det er brancheorganisationen Forsikring og Pension, der varetager den rolle.

Men vi bruger vores indflydelse til at skabe de bedste vilkår for vores medlemmer og deres pensioner. Det gælder også på klimaområdet.

Det arbejder vi løbende for at sikre blandt andet gennem dialog med beslutningstagere i Danmark og EU. Vi deltager også i internationale fora som fx COP-møderne og New York Climate Week. Vi har fremtrædende roller i store internationale organisationer som IIGCC, hvor jeg er næstformand, og GFANZ, hvor jeg sidder i den ledende gruppe. Begge organisationer har til formål at reducere klimapåvirkningen fra store investorer og finansvirksomheder.

I alle tilfælde arbejder vi for, at det skal være nemmere og mere attraktivt at investere i grønne projekter – både for danske pensionskasser og for investorer i resten af verden.

Selvom arbejdet ikke er nedfældet i en egentlig strategi, er der ikke noget hemmeligt i det. Vi oplyser løbende om vores indsats i medierne, til vores medlemmer, i årsrapporter og på generalforsamlinger.

2. Styrke åbenheden om, hvordan klimakrisen truer det langsigtede afkast og vilkårene for fremtidens pensionsordning

Jeg er grundlæggende enig i, at det for PKA og finanssektoren som helhed er nødvendigt at arbejde mere med de risici, som klimakrisen medfører.

I PKA arbejder vi allerede systematisk med risici på en lang række områder, og vi har en grundig proces for at vurdere og afveje bl.a. finansielle risici, governance risici, politiske risici og operationelle risici.

Vi overvåger løbende, hvordan de selskaber, vi investerer i, påvirker klimaet, og hvad de gør for at mindske deres aëryk. Det gør vi, da vi ikke tror på, at virksomheder med stor klimabelastning bliver en god investering i fremtiden.

Det, der kendetegner disse risici, er, at de er relativt konkrete, og at der findes velafprøvede

modeller for, hvordan man arbejder med og mitigerer dem.

Hvis vi vender billedet om og spørger, hvordan klimakrisen vil påvirke vores investeringer i fremtiden, så forholder det sig anderledes. Her er konsekvenserne mere langsigtede og omfattende, og udfaldsrummet er større. Samtidig er det svært at forudse, hvordan verdenssamfundet vil tilpasse sig klimaforandringerne.

Men at det er svært, betyder ikke, at det ikke kan lade sig gøre. Vi har som samfund et fælles ansvar for at gå fremtiden i møde med mindst mulig skadelig påvirkning af klimaet og mest mulig modstandsdygtighed overfor de klimaforandringer, som vi desværre ikke længere kan nå at bremse.

Det betyder også, at vi i vores sektor skal finde ud af, hvilke investeringer der kan tilpasse sig fremtiden, og hvilke der ikke kan. Der findes allerede i dag myndighedskrav til vores rapportering om klimarisici, og dem følger vi naturligvis. Men jeg både tror og håber, at vi i PKA – og hele sektoren – kan blive endnu bedre til det i de kommende år. For jeg er enig i, at vi skylder vores medlemmer at sikre, at vores investeringer både er økonomisk og klimamæssigt bæredygtige i fremtiden.

Jeg har set, at Thomas Meinert Larsen i FinansWatch foreslår, at en organisation som IIGCC, hvor jeg er næstformand, kunne spille en rolle i forhold til at udvikle fælles modeller for, hvordan sektoren kan arbejde med klimarisici. Det forslag har jeg taget med videre, og det blev der umiddelbart taget positivt imod. Derfor er der sat en proces i gang for at undersøge, om det kan passe ind i IIGCC's strategi og formål.

3. Styrke inddragelsen af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi

Når I opfordrer os til at "styrke inddragelsen af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi", rammer det ned i et af de større strategiske projekter, vi allerede er i fuld gang med.

I PKA har vi længe haft en ambition om at styrke dialogen med vores yngre medlemmer. Som jeg indledte med at skrive, er PKA en demokratisk pensionskasse. Derfor er det vigtigt, at alle medlemmer bliver hørt og repræsenteret i medlemsdemokratiet. Det er en central del af at opretholde opbakningen til pensionskassen og den kollektive model i fremtiden. De nye generationer udgør fremtiden for PKA, og det er afgørende, at vi lytter til og tilpasser os deres ønsker og behov.

Alligevel kan vi se, at medlemmerne under 40 år er underrepræsenterede, både blandt vores delegerede og i vores bestyrelser. Derfor arbejder vi på en strategi for at styrke relationen til det, vi kalder "de yngre generationer i PKA".

Strategien samt en langsigtet handlings- og aktivitetsplan skal være klar i andet halvår af 2026. Det overordnede formål er, at medlemmer under 40 år i højere grad end i dag skal være med til at præge pensionskassens udvikling, så vi sikrer pensionskassens relevans og

opbakning i fremtiden. Strategien skal danne grundlag for forskellige langsigtede strategiske tiltag samt konkrete handlinger og aktiviteter.

Strategien skal basere sig på et omfattende vidensgrundlag bestående af dybdegående research og eksisterende forskning, bl.a. interviews med fagpersoner. Og vigtigst af alt skal forskellige unge-perspektiver og vores yngre medlemmers stemmer være tydeligt til stede i det vidensgrundlag, der danner fundamentet for strategien.

Strategien udarbejdes i tæt samarbejde med de 12 faglige organisationer, som repræsenterer de faggrupper, der har pension i PKA. Vi vil gerne have så mange gode input som muligt til den endelige strategi og handlingsplan. Derfor vil vi også gerne, i foråret 2026, invitere jer til et møde i PKA, hvor I forhåbentlig kan inspirere os med jeres viden om, hvordan man skaber en god organisation med repræsentation og indflydelse for yngre medlemmer. Hvis I selv skulle være medlemmer af en af Pensionskasserne i PKA, så vil jeg også opfordre jer til at stille op som delegeret. Det vil være en stor styrke for vores medlemsdemokrati med flere unge, engagerede delegerede.

—

Hvis I har spørgsmål, eller hvis der er noget, I gerne vil have uddybet, er I naturligvis velkommen til at række ud til os. Vi ser frem til mødet den 21. januar, arrangeret i samarbejde med Forsikring & Pension, hvor vi kan fortsætte dialogen om, hvordan vi sikrer en tryk fremtid for vores medlemmer.

Venlig hilsen
Jon Johnsen
Administrerende direktør

SAMPENSION

SAMPENSION

SVAR PÅ ÅBENT BREV

Tak for jeres åbne brev og forståelige bekymring for klimaet. Denne bekymring deler vi. Vi stiller gerne op til yderligere dialog og indsigt om emnet.

Hermed Sampensions svar på jeres opfordringer.

Ad 1)

Sampensions klimastrategi er offentlig tilgængelig, og det er Sampensions indsatser for at opnå klimamålene også. I Sampension-fællesskabet har vi en klar ambition om at være åbne og kommunikere tydeligt om vores klimaindsats – også når vi oplever, at rammevilkårene for den grønne omstilling bliver udfordret. Derfor deltager vi løbende i investor-initiativer rettet mod stater og andre beslutningstagere, og vi engagerer os aktivt i klimadebatter, senest på COP'en i Belém. Vi synliggør vores holdninger i medierne og dokumenterer de konkrete resultater for reduktion af porteføljens klimaafttryk. Vi tror på, at det kan inspirere både andre institutionelle investorer og politiske beslutningstagere. Vi er ikke politikere og har derfor ikke en strategi for såkaldt "grøn lobbyisme", men vi arbejder målrettet for at minimere systemiske klimarisici med udgangspunkt i den viden og erfaring, vi har som globale investorer i realøkonomien.

Ad 2)

Sampension arbejder løbende på at forbedre vores rapportering på klimaområdet og offentliggør en gang årligt en omfattende klimarapport. Vi arbejder også med forskellige former for stress af vores investeringsportefølje, herunder relateret til klimarisici. Vi vil derfor indarbejde dette mere systematisk og åbent i vores klimarapportering. Dette vil først kunne implementeres mht. afrapporteringen for 2026.

Ad 3)

Som et kunde- og medlemsejet pensionsfællesskab kan alle, der aktivt ønsker det, få inddraget deres synspunkter på generalforsamlingerne enten direkte eller gennem anden part. Herudover udfører vi hvert 2. år kunde- og medlemsundersøgelser om ansvarlighed for at sikre, at vi er i overensstemmelse med vores kunde- og medlemskreds. Vi gennemfører næste undersøgelse i januar måned i 2026. Vi deltager gerne i en dialog om evt. barrierer for inddragelse af specifikt unges synspunkter, og samtidigt stiller vi os til rådighed for at give et dybere indsigts i investeringsuniverset og vores arbejde med klimamålsætningerne til gensidig inspiration.

Med venlig hilsen
Sampension

VELLIV

VELLIV

Kære Ansvarlig Fremtid og øvrige organisationer,

Tak for jeres henvendelse og for det stærke engagement, I viser i arbejdet med klimaforandringernes udfordringer. Vi har læst jeres spørgsmål og opfordringer med stor interesse, og nedenfor giver vi vores svar på de områder, I har taget op.

Velliv er et kundeejet pensionsselskab, hvor kunderne automatisk er medlem af Velliv Foreningen, der i dag ejer Velliv 100 pct. Det giver kunderne mulighed for at påvirke Vellivs retning gennem Velliv Foreningens repræsentantskab, som blandt andet indstiller medlemmer til Vellivs bestyrelse.

Som pensionsselskab er vores formål at skabe økonomisk tryghed for alle vores kunder, både nu og i fremtiden. Hver dag arbejder vi derfor med at levere konkurrencedygtige afkast og håndtere både kortsigtede og langsigtede risici. En af disse risici hænger sammen med håndteringen af klimaforandringer, hvis konsekvenser udgør en systemisk risiko, som vi som langsigtet investor ikke kan ignorere. Det er samtidig vores opgave som kommercielt pensionsselskab at sikre produkter, der passer til de flere end 400.000 kunder, vi har. Derfor har den enkelte kunde i Velliv mulighed for at vælge mellem flere opsparingsprodukter, og herunder opsparingsprodukter med særlig fokus på bæredygtighed.

Velliv har som ansvarlig og langsigtet investor fastlagt strategiske klimaambitioner, der bygger på internationale standarder så som Paris Aligned Asset Owners (PAAO) og Science Based Targets initiative (SBTi), for at sikre best practice. Vi anerkender, at systemiske klimarisici hverken kan ekskluderes eller diversificeres væk. Derfor lægger vi vægt på aktivt ejerskab og samarbejder tæt med andre investorer for at påvirke både virksomheder og myndigheder. Vi er åbne om vores eksklusioner, vores tilslutninger og forpligtelser samt vores aktive ejerskab, og vi offentliggør derfor Vellivs stemmepolitik og detaljer om, hvordan vi stemmer på generalforsamlinger.

Vi er enige i, at der er behov for bedre indsigt i langsigtede klimarisici og deres finansielle påvirkning samt konkrete løsninger for at reducere dem. Derfor arbejder vi med at identificere og anvende de mest effektive metoder for at begrænse systemiske klimarisici, herunder gennem politisk engagement, da vi mener, at statslige indgreb er centrale i forhold til at håndtere påvirkende faktorer for klimaforandringerne. Vi sætter pris på, at I er engagerede, og vi vil gerne invitere til en kop kaffe, hvor vi kan drøfte både udfordringer og løsninger. Indtil da får I her svar på jeres tre opfordringer.

1) Opfordring om at offentliggøre en strategi for, hvordan Velliv vil bruge sin politiske indflydelse til, via grøn lobbyisme, at arbejde for at minimere systemiske risici relateret til klimaforandringerne

Vellivs klimastrategi, som man kan læse om på vores hjemmeside, indebærer bl.a. tilslutning til flere internationale initiativer og investorsamarbejder, som The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC), Carbon Disclosure Project (CDP) og Finance for Biodiversity Pledge (FfB), som udøver policy engagement med internationale myndigheder for at fremme løsninger, der kan reducere systemiske risici forbundet med klimaforandringerne. Fx arbejder FfB for at fremme regulering, der understøtter genopretning

af naturen, og IIGCC for regulering, der understøtter global dekarbonisering, samtidigt med at de også har fokus på konkurrenceevnen hos de selskaber, som der investeres i.

2) Opfordring om at styrke åbenheden om, hvordan klimakrisen truer det langsigtede afkast og vilkårene for fremtidens pensionsordning

Klimarisici indgår i Vellivs investerings- og risikostyringsprocesser. Vi offentliggør bl.a. i vores [årlige Klima- og biodiversitetsrapport](#) scenarieanalyser af de enkelte aktivklassers klimarelaterede risici og muligheder, både i et høj- og lavtemperaturscenarie. Vi arbejder løbende på at forbedre vores indsigt i, hvordan klimakrisen påvirker det langsigtede afkast, herunder også i tæt samarbejde med vores dataleverandører om anvendelse af modeller, der kan give det mest virkelighedsnære billede af klimaforandringers påvirkning på vores investeringer.

3) Opfordring om at styrke inddragelse af yngre medlemmers synspunkter i pensionsselskabets langsigtede strategi

I tillæg til dialoger som følge af kundedemokratiet modtager Velliv henvendelser fra kunder, unge som ældre, med både spørgsmål og synspunkter om klima og bæredygtighed. De unge udgør helt naturligt ikke en stor del af vores kundebase, men vi gennemfører hvert år Norstat-undersøgelser for at få indsigt i, hvilke emner der optager både den brede befolkning og vores kunder. Den viden, vi får derigennem, bruger vi aktivt, når vi udvikler opsparingsprodukter og fastlægger vores tilgang til bæredygtighed, f.eks. ved udviklingen af VækstPension Aftryk, som giver kunderne mulighed for at bidrage til at skubbe verden i en bedre retning.

Vi håber, I har interesse i at mødes, og vi hører gerne fra jer med forslag til et konkret tidspunkt.

Venlig hilsen

Kim Kehlet Johansen

Adm. direktør / CEO i Velliv